

achtergrond

De afgelopen maanden bogen NDH/HIDC, TNO en vakblad Logistiek zich over de ontwikkelingen binnen logistiek dienstverlenend Nederland. Ingegeven door de financiële crisis levert dat verschuivingen in de Top 50 Logistiek dienstverleners op, maar ook positieve bewegingen voor de retail- en foodsector.

Nederlandse retaildistributie wint terrein

Vorig jaar stond in het teken van twee sterke economische ontwikkelingen van grote invloed. Voor de zomer werd de logistieke sector geplaagd door de almaar toenemende brandstofkosten, na de zomer gooide de financiële crisis roet in het eten. Het forse snoeien in arbeidsplaatsen en het terugbrengen van het aantal flexwerkers, resulteert in flink wat verschuivingen in de Top 50. Zo gaf DSV 324 minder medewerkers op, De Rijke noteerde een min van 301 en de reorganisatie Vos Logistics zorgde voor 450 minder werknemers. Toch biedt de Top 50 meer werkgelegenheid dan het voorgaande jaar, al is deze groei beperkt (+1%).

Sterke stijgers

DHL Exel Supply Chain staat nog steeds stabiel aan top. Onder deze koppositie zijn er

wijzigingen te bespeuren. De Duitse dienstverleners DB Schenker en Rhenus zijn de sterke stijgers en krijgen daarmee in Nederland een steeds grotere vinger in de pap. Verder is er een opmerkelijke verandering te zien bij de dienstverleners in de retail- en foodsector. Zij zien nagenoeg zonder uitzondering hun positie wat betreft aantal werknemers sterk verbeteren, zoals Nabuurs (+34%), PostKogeko (+33%), Bakker (+27%), Kuehne & Nagel (+13%), Müller (+14%) en Simon Loos (+10%). Vos, TDG, Versteijnen, Meeus en VCK maken daarentegen een stevige duikeling. Minder medewerkers duidt niet per definitie op minder omzet of een ongezonde bedrijfsvoering.

In het geval van Vos Logistics zijn bedrijfsorganisatorische redenen wel de oorzaak. Enkele andere veranderingen zijn te

verklaren doordat er geen flexwerkers meer zijn meegenomen. Tijdens het samenstellen van de Top 50 is een enquête aan logistiek dienstverleners voorgelegd om antwoord te krijgen op de vraag hoe de logistieke sector de afgelopen periode zelf heeft ervaren. De interesse van de onderzoekers van TNO ging daarbij vooral uit naar het feit of de deelnemende bedrijven, afhankelijk van marktsegment en logistieke activiteiten, in meer of minder mate getroffen

"In deze tijd is focus heel belangrijk"

zijn door de financiële crisis. De uitkomst is als verwacht. Binnen de branche automotive en bouw/doe-het-zelf ervaren bedrijven de impact van de financiële crisis zwaarder dan ondernemingen in andere marktsegmenten. Zo merken bedrijven binnen in de kleding- en foodbranche minder van de crisis.

Leed

Wat betreft logistieke activiteiten laat de crisis zich het duidelijkst in het full truck load (FTL) segment zien. Een onderdeel wat vanuit transportefficiency oogpunt niet gemakkelijk verder is te optimaliseren. Toch zijn er volgens TNO drie belangrijke redenen die aan dit leed ten grondslag liggen. Ten eerste liggen de productieniveaus van veel bedrijven momenteel op een wezenlijk lager niveau en zijn er dus minder ritten uit te

voeren. Ten tweede is de prijsstelling relatief doorzichtig, met als gevolg dat voor dergelijk verkeer eenvoudig naar een goedkoper alternatief kan worden gezocht. En als laatste levert een FTL van A naar B weliswaar nut op, maar ook niet meer dan dat. Voor een groot deel van de lading wordt amper waarde toegevoegd en kan eenvoudig door een andere partij worden overgenomen.

Onderscheid loont

TNO concludeert hieruit dat bedrijven zich voldoende moeten onderscheiden en zo de meeste kans hebben om te overleven. Deze stelling wordt gestaafd door twee andere conclusies uit de enquête, namelijk dat binnen fijnmazige distributie en value added logistics en services

"We groeien over de hele linie"

(VAL/VAS) activiteiten het leed tot nu toe beperkt lijkt. De prijsstelling binnen deze logistieke activiteiten zijn minder tastbaar dan de prijsstelling van FTL-vervoer. Een groot deel van de FTL transporten lijkt daarmee een redelijk kaal gerekende activiteit. Binnen fijnmazige distributie is er sprake van een zekere additionele marge in de prijsstelling waardoor de huidige crisis iets gemakkelijker is door te komen. Ook bij warehousing en value added logistics en services (VAL/VAS) is er niet zoveel pijn. Hoewel de omloopsnelheden van producten in warehouses bij 35 procent van respondenten zijn verlaagd, blijken dienstverleners door het aanbieden van onderscheidende diensten gewapend tegen de crisis. Nieuwkomer Varekamp in de Top 50 deelt deze mening. "We groeien over de hele linie, zowel in zeevracht, cargo als het verpakken. Omdat wij verschillende activiteiten hebben, demp je de invloed van de crisis", zegt directeur Ab Kornegoor.

Ook positieve geluiden bij Emons. "In deze tijd is focus heel belangrijk", zegt Sjang Emons, topman van de Emons Group

Dirk 't Hooft, directeur NDH/HIDC

'Liever stabiele basis dan instabiele satelliet'

"Wat in dit jaar van economische tegenslag opvalt, is dat de logistiek dienstverleners die actief zijn in de foodsector het relatief goed doen. Dit zijn over het algemeen nationale spelers, met uitzondering van Kuehne + Nagel. De relatief gunstige ontwikkeling in de foodsector sluit aan bij berichten die wij vaak in het buitenland horen en die bevestigen dat Nederland een goede naam heeft op het gebied van retaildistributie in de foodsector. Als NDH/HIDC zien wij zeker kansen voor deze Nederlandse dienstverleners om zich verder te ontwikkelen tot internationale spelers. Nederland heeft veel kennis op foodgebied en juist omdat het een segment is dat relatief weinig last heeft van de crisis, zie ik het als een uitdaging voor de Nederlandse logistieke sector om zich tot specialist van wereldniveau te ontwikkelen. Verder verwacht ik dat de toekomst van de Nederlandse logistiek dienstverleners vooral ligt op het gebied van hoogwaardige activiteiten. Voorwaarde is wel dat de dienstverlener aan de distributiekant een goed georganiseerd en fijnmazig netwerk aanbiedt. Daarnaast worden de competenties op het gebied van VAL- en VAS-activiteiten steeds belangrijker, zoals de regiefunctie over de stromen, die door een aantal bedrijven al jarenlang met succes wordt uitgevoerd. In de Top 50 zie je deze ontwikkelingen terugkomen bij partijen als Rhenus en DB Schenker die het goed doen, maar ook bij bedrijven als Flextronics, Moduslink en Syncreon, die de afgelopen jaren een positieve ontwikkeling hebben doorgemaakt. Op het gebied van hoogwaardige logistiek zie ik Nederlandse dienstverleners steeds vaker excelleren en daarvan in hun pan-Europese netwerk profiteren. Buitenlandse partijen, vooral Amerikaanse, zien ook dat Nederlandse dienstverleners kwaliteit leveren. Zij geven nu aan liever niet meer in te zetten op Oost-Europa vanwege de gebleken instabiliteit door de economische crisis. 'Liever een stabiele basis dan een instabiele satelliet', zo redeneren zij. Dit biedt kansen voor Nederlandse logistiek dienstverleners die hoogwaardige logistieke oplossingen bieden. Deze ontwikkeling sluit overigens goed aan bij de aanbevelingen van de Commissie van Laarhoven die bedrijven oproept om te innoveren en op die manier de Nederlandse logistieke regiefunctie te versterken."

Uit de Top 50 verdwenen

Agility Logistics	was nr. 50
Ebex	was nr. 49
De Kloek Logistics	was nr. 48
Versteijnen Logistics	was nr. 45

Nieuwkomers

Flextronics Logistics	nr. 7
Rhenus Logistics	nr. 8
(voorheen TMI Logistics)	
Wincanton	nr. 47
Varekamp	nr. 49

Meer informatie

Op www.logistiek.nl/top1dv is de complete lijst van logistiek dienstverleners met vestigingen in Nederland terug te vinden. Op de website is de lijst aangevuld met gegevens van meer dan 300 bedrijven en voorzien van een zoekfunctie. De gegevens worden permanent geactualiseerd.

www.logistiek.nl

Co-auteurs

Frank van Lange (links) en Hein van Rijswijk van TNO Mobiliteit en Logistiek zijn co-auteurs van dit artikel. Het volledige expertartikel van hun hand, voorzien van meer achtergrondinformatie en grafieken, is te lezen op www.logistiek.nl/experttno

Holding. "We zitten in een niche markt met innovatieve producten en merken dat vooral de 2-win erg in trek is." Met deze opleggers heeft Emons een uniek concept in handen waarmee op twee niveau's wordt geladen. Er passen 54 europallets van 1.80 m hoogte in. "Er zijn

net veertig stuks van dit type oplegger toegevoegd aan onze vloot. We merken dat er sterk wordt gekeken naar de logistieke kosten. Aarzelende partijen willen er nu ook mee aan de slag."

Tekst Annemiek Jorritsma